

Tato magisterská diplomová práce se zabývá životním příběhem českého politického vězně, jehož skutky si neklade za cíl ani glorifikovat ani kritizovat, nýbrž poukazuje na jejich výjimečnost a historickou hodnotu v kontextu některých politických událostí bývalého Československa. V práci předkládám přehled pamětí osoby, která byla očitým svědkem závažných historických momentů a díky svému původu také jejich přímým účastníkem. Dotazovaný pamětník se v různých obdobích vyskytoval (ať už z vlastního rozhodnutí nebo cizím přičiněním) v prostředí, které významně přispívalo „k tvorbě“ historických událostí a běh bývalého Československa doslova „žil“ z někdy bolestivě bezprostřední vzdálenosti.

Narátor ve svém příběhu byl postupně: záložním důstojníkem prvorepublikové Československé armády, vězněm ve třech nacistických koncentračních táborech včetně Osvětimi, poválečným členem KSČ, obětí politického procesu v 50. letech 20. stol., vězněm odsouzeným za sabotáž mj. k nucené práci v uranových dolech v Jáchymově, rehabilitovaným členem KSČ, i nadále přesvědčeným komunistou a v důchodu členem Pražské židovské náboženské obce.

Zpracovaný materiál je výsledkem vědecké práce a slouží jako aplikované metodologické cvičení, spíše než zevrubná tematizace všech historických aspektů vyprávění a natočených rozhovorů. Hlavní metodou pro výzkum empirického materiálu natočeného během posledních čtyř let je orální historie. Teorií vysvětlující zachycená svědectví je teorie identity (v tomto případě se zaměřením na národní, náboženskou a politickou identitu v rozhovorech udávanou narátorem samotným jako tzv. *selfidentity*). Analyzovaná a interpretovaná data jsou doprovázena krátkým historickým vhladem do politických událostí sledovaného období československé historie a výkladem způsobu jejich komentování.

Již jen množství historických, politických a společenských událostí, jichž byl dotazovaný svědkem a referoval k nim s neobyčejně svěží pamětí, by posloužilo k zmapování nejednoho zlomového okamžiku naší moderní historie, který v učebnicích doposud zůstává skryt pro svou těžko generalizovatelnou lidskou stránku tzv. „žitých dějin“. Pro zachování předepsaného rozsahu práce se zde proto omezují na aplikaci vědecké metody a teorie a podrobný historický komentář nechávám stranou, neboť přínos celé práce spočívá v zachyceném příběhu jako pohledu jednotlivce spíše než v obecném popisu historických událostí

Tomáš Bouška. Praha, duben 2006.